

OSNOVNA ŠOLA:

OŠ Toneta Čufarja
Čufarjeva 11
1000 Ljubljana

NASLOV PROJEKTA:

Moj prijatelj&Sam doma

MENTORICA PROJEKTA: LEA LENČEK**SOMETORICA PROJEKTA: KSENIJA TURŠIČ****CILJI PROJEKTA:**

- ✓ pomagati učencu pri organizaciji prostega časa in učenja,
- ✓ pridobivanje socialnih izkušenj v druženju z mlajšimi učenci in vrstniki,
- ✓ širjenje socialne mreže,
- ✓ pomoč pri zadovoljevanju čustvenih potreb po pripadnosti in sprejetosti,
- ✓ pomagati ustvarjati pozitivno samopodobo, zaupanje vase in empatijo ter razvijati strpnost do drugačnosti,
- ✓ širiti prostovoljstvo in humanitarnost med učenci,
- ✓ razvijati odgovornosti za kvalitetno preživljanje časa
- ✓ pomoč učencem pri šolskem delu in s tem pri izboljšanju učnega uspeha.

TRAJANJE PROJEKTA:

Projekt smo začeli izvajati meseca februarja 2012, trajal je do konca šolskega leta, junij 2012.

OPIS:

Ideja za projekt se je porodila mentorici šolske skupnosti, Lei Lenček (ki sem bila v šolskem letu 2011/12 v podaljšanem bivanju) koncem novembra 2011, saj sem ugotavljala, da so mnogi učenci višjih razredov po pouku (od 13.00 do 16.00 ure) sami doma. Ti učenci so čas po pouku preživljali tako, da so se zadrževali v prostorih šole in njeni bližji okolici. Pogosto niso vedeli, kaj bi počeli. V šoli so se dolgočasili, domov pa še niso želeli.

Svojo idejo sem predstavila vodstvu šole, ki je idejo z odobravanjem sprejelo. Skupaj z vodstvom šole in šolsko psihologinjo smo v začetku meseca decembra pripravili okvirni koncept dela in projektu dali ime »Moj prijatelj&Sam doma«.

V mesecu decembru smo o projektu in ideji z učenci govorili na sestanku šolske skupnosti. Učenci so idejni projekt z večino glasov podprli.

V mesecu januarju 2012 smo učence zadnjega triletja povabili k sodelovanju v projekt »Moj prijatelj&Sam doma«.

Kratek opis projekta in njegove cilje smo predstavili tudi na šolski spletni strani.

Naša vizija je bila, da učenci višjih razredov najmlajšim učencem v času podaljšanega bivanja pomagajo pri nalogah, se z njimi učijo, igrajo, se pogovarjajo ter jim berejo. Čas, ki ga učenci tako preživljajo z najmlajšimi, bi bil kontinuirano in namensko izrabljen ter bi bogatil tako najmlajše kot tudi starejše učence.

V projektu so se odločili sodelovati učenci 7. 8. in 9. razredov, ki ob določenih dnevih po pouku niso imeli obveznosti in so želeli po pouku nekaj svojega prostega časa preživeti v šoli, med mlajšimi učenci. V projekt se je vključilo 17 učencev iz 7., 8. in 9. razreda. Učenci so svoje želje po oddelku, kjer so želeli biti, povedali ob prijavi v projekt. Ura, ko so kot prostovoljci delovali v oddelku, je bila dnevno določena za celo šolo. Učenci so v oddelke podaljšanega bivanja prišli v času samostojnega učenja (med 14.00 in 15.00 uro). Njihovo sodelovanje v zelenem oddelku in skupini - smo, v kolikor je bilo le mogoče, realizirali.

Učenci so v oddelke podaljšanega bivanja prišli v mesecu februarju 2012, po zimskih počitnicah. Dan in ura prisotnosti v oddelku PB, ki so jo posamezni starejši učenci izbrali pri vključitvi v projekt, sta veljali za učence do konca šolskega leta, možno pa je bilo (ob predhodnem dogovoru z mentorjem) tudi prehajanje prostovoljcev med oddelki.

Starejši učenci so mlajšim učencem pomagali pri domačih nalogah: pri razumevanju in prebiranju navodil, iskanju določenih strani v učbeniku, včasih so jim besedila tudi narekovali, preverjali pa so tudi pravilnost njihovih ostalih nalog.

Nekateri starejši učenci so želeli preživeti več časa z mlajšimi učenci, zato so se z učiteljem dogovorili, da so bili v oddelku prisotni tudi v času, ko so mlajši učenci zaključili s samostojnim učenjem. V prostem času (čas podaljšanega bivanja), so starejši učenci za najmlajše pripravili gibalne igre na igrišču, prebirali so jim zgodbe, pomagali so izdelovati izdelke za razredne projekte, sodelovali pri družabnih igrah... O tem ali je igra, ki so jo pripravili, primerna za učence, so se predhodno dogovorili z učiteljem podaljšanega bivanja. Učenci so se z učiteljem podaljšanega bivanja dogovorili o dnevih, ko so bili prisotni v oddelku.

V primeru odsotnosti (bolezen, šolske obveznosti...), za učenca prostovoljca ni bilo organizirane zamenjave drugega učenca. Predvideno je bilo, da učenci povedo, kdaj ali zakaj so bili ali bodo odsotni. Pri vseh učencih in učiteljih ta povezava ni bila najbolj uspešna, zato v bodoče načrtujemo podpis » Dogovora o sodelovanju v projektu«.

Ob koncu šolskega leta so učenci prejeli pohvale za sodelovanje v projektu in pomoč v oddelkih podaljšanega bivanja, bili pa so nagrajeni tudi z izletom v Bohinj.

Preden so učenci prostovoljci začeli pomagati v oddelkih, smo imeli sestanek tudi z učitelji podaljšanega bivanja. Povabili smo jih k sodelovanju v projektu. Učitelji so bili pripravljene sprejeti prostovoljce v svoje oddelke.

Starši predhodno niso podpisali izjave o tem, da se strinjajo/ali tudi ne, da njihov otrok sodeluje v projektu, vendar so bili s projektom in njegovimi cilji seznanjeni ustno in preko šolske spletne strani. Sodelovanje učencev-prostovoljcev v oddelkih podaljšanega bivanja je bilo zelo dobro. Učenci so v oddelke, kamor so se prijavili, radi prihajali. Z mlajšimi učenci in učitelji so sodelovali po svojih najboljših močeh.

Z učenci, prostovoljci se je mentorica sestala trikrat (od februarja do junija). V mesecu juniju se je mentorici na skupnem sestanku pridružila tudi somentorica.

V času sestankov so imeli učenci priložnost povedati ali so naleteli na kakšne težave, lahko so izrazili svoje želje, ideje. Učenci so si med seboj izmenjevali ideje o igrah, ki so jih pripravljali za najmlajše, prav tako pa so se pogovarjali o tem, kako pristopiti k učencem, ki so bolj nemirni, moteči, glasni. Na teh sestankih so lahko poročali tudi o težavah, na katere so naleteli pri delu z učenci in učiteljem v podaljšanem bivanju.

Sestanki s prostovoljci in vodenje projekta je od mentorice zahtevalo zelo veliko energije. Učenci prostovoljci so se v težavah ali z idejami še vedno obračali na mentorico prej - kot na ostale učitelje v podaljšanem bivanju. Mentorica sem bila v začetku »most« med učenci in učitelji podaljšanega bivanja. Z učitelji smo skupaj vodili tudi evidenco prisotnosti učencev.

V šoli smo želeli, da se projekt nadaljuje tudi v naslednjem šolskem letu. Glede na povečan obseg sodelovanja z učenci, učitelji in vodstvom šole sem opažala, da zaradi pomanjkanja časa lahko začne pešati kvaliteta projekta. Tega pa nismo želeli. V mesecu maju 2012 sem k sodelovanju povabila kolegico Ksenijo Turšič, ki je z veseljem pristopila v projekt kot somentorica.

Reševanje težav, problemov in stisk s pomočjo mesečnih sestankov skupine je krepilo (tako sva bili prepričani) samopodobo učencev. Zato sva se odločili, da njihovo samopodobo na koncu tudi preveriva. Vprašalnike o zadovoljstvu v projektu sva učencem dali samo na koncu šolskega leta.

Pri sestavljanju ankete za učence sva si pomagali s priporočili Slovenske filantropije in predlaganimi spletnimi stranmi. Vprašanja sva prilagodili starostni stopnji učencev prostovoljcev.

Proti koncu šolskega leta sva učence prosili, da izpolnijo anonimno anketo. Anketa je vsebovala vprašanja za evalvacijo. V anketi so sodelujoči lahko izrazili svoje mnenje o projektu in o svojem deli znotraj tega. Povedali so lahko tudi, kako so se počutili, kaj se jim je zdelo pomembno, ali so se počutili sprejete, povezane, ... Anketo in analizo ankete sva naredili sami: Lea Lenček, mentorica in

Ksenija Turšič, somentorica. Učenci so bili z analizo ankete seznanjeni.

Zanimalo nas je tudi, kako so učitelji podaljšanega bivanja, ki so sodelovali v projektu »Moj prijatelj&Sam doma«, zadovoljni z uvajanjem projekta v šolo in ali je projekt »Moj prijatelj&Sam doma« uresničil njihova pričakovanja. Zanimalo nas je tudi, kako bi lahko učitelj pomagal učencu prostovoljcu pri delu v razredu. Zato smo tudi učitelje prosili, da izpolnijo anketo.

EVALVACIJA:

1. EVALVALCIJA UČENCEV

V anketi je sodelovalo 17 prostovoljcev, od tega 9 dečkov in 8 deklic. Večina prostovoljcev je bila na začetku sodelovanja v projektu še brez izkušenj o prostovoljstvu. Večina jih tudi verjame, da ima vpliv na večino dogodkov v svojem življenju, nekaj pa jih meni, da obstajajo neke višje sile, ki vplivajo na potek dogodkov in jih lahko spremenijo, če zares hočejo. Imajo odlično samopodobo, ocenjujejo se, da so tako oni kot drugi OK. Ker je bila anketa anonimna, žal ne moremo pomagati prostovoljcu, ki meni, da je slab, drugi pa OK. Glede prostovoljskega dela po razredih ugotavlja, da so bili prostovoljci enakomerno porazdeljeni po razredih, edino v tretjih razredih jih je pomagalo nekaj več. Večinoma so sodelovali pri urah samostojnega učenja, bili pa so prisotni tako pri kosilu, kot prostem času pred in po učenju. Predvsem jih je veselilo, da so bili kot prostovoljci s strani učencev sprejeti, povezani, da so lahko pomagali najmlajšim, motili pa so jih otroci, ki se niso želeli vključiti, ki so bili neposlušni, nevodljivi, predrzni in poredni. Ko sva učence vprašali, kaj za izboljšanje lahko naredijo sami, so odgovorili, da bi lahko reševali probleme s pogovorom, da bi lahko večkrat obiskali otroke in jim dlje časa pomagali ter se z njimi bolje spoznali, da bi ponudili kakšno dodatno aktivnost ter poskušali vložiti več energije v svoje delo. Povedali so, da so se pri svojem prostovoljskem delu naučili, da vse lahko narediš, če hočeš, da je lepo, če pomagaš drugim, da je potrebno razmisliti preden človek kaj reče ali ukrepa ter da ima vsak prijatelje in sovražnike – a če se pogovoriš, sovražnikov ni!!! Želijo se naučiti več o prostovoljstvu, pridobiti več spretnosti pri delu z učenci. V razredih, kjer so opravljali prostovoljstvo, so se čutili zelo dobro sprejete. Tudi med ostalimi prostovoljci so se počutili sprejete. Vsi prostovoljci so mnenja, da so imeli možnost, da so z vključitvijo v projekt izrazili svoje mnenje in svojo osebnost. Z vključitvijo v prostovoljski projekt so uresničili svoje cilje in pričakovanja. Svoje sodelovanje so ocenili zelo uspešno. Tudi v naslednjem šolskem letu učenci želijo opravljati prostovoljsko delo v tem projektu. Učiteljem in vodstvu šole učenci sporočajo:

- ✓ Projekt je super, zato vztrajam, da se nadaljuje.
- ✓ Zelo mi je všeč, da so ustvarili ta projekt. Upam da bo drugo leto še boljši. Imela sem se super in res škoda, da ne morem več sodelovati.
- ✓ Želim jim povedati samo, da sem jim hvaležna za tako priložnost, saj je to bilo nekaj, kar rada počnem in me zelo veseli.
- ✓ Želim sporočiti, da je to koristna, poučna, zabavna stvar.
- ✓ Ta projekt je zelo dobra odločitev.
- ✓ Projekt je zelo v redu.
- ✓ Projekt je odličen in zabaven. Mislim, da bo v prihodnjem letu še veliko več učencev, ki se ga bo udeležilo ter bodo s svojo odločitvijo izjemno zadovoljni.

2. EVALVACIJA UČITELJEV

V anketi je sodelovalo 8 učiteljev, ki so bili v svojih razredih v času podaljšanega bivanja

pripravljeni sprejeti prostovoljca. Projekt je pri polovici učiteljev uresničil pričakovanja, druga polovica pa ni bila preveč zadovoljna s projektom. Petim učiteljem se je projekt zdel v celoti uspešen, dobro sodelovali s prostovoljci, ki so bili zanesljivi in so se tudi vključevali v delo, trije učitelji pa so projekt ocenili kot neuspešen, da so slabo sodelovali s prostovoljci, katere so opredelili kot nezanesljive. Sodelovanje prostovoljca v razredu bi lahko izboljšali tako, da bi prostovoljci pripravili kakšne igrice, likovne, gibalne, bralne dejavnosti..., da bi prostovoljcu kar najbolj pomagali z nasveti in da bi z njim načrtovali delo. Za učitelje so najpomembnejši vidiki prostovoljstva:

- ✓ učenje odgovornega in spoštljivega vedenja in odnosa z učenci in učitelji,
- ✓ pomoč, podpora in druženje z mlajšimi učenci,
- ✓ možnost pridobivanja novih praktičnih znanj in izkušenj,
- ✓ uvid v delo učitelja in spoštovanje učiteljevega dela.

Večina učiteljev je bila zadovoljna z delom prostovoljca v razredu, večini je bil prostovoljec v pomoč (razen enemu učitelju) ter bi v naslednjem šolskem letu v razred še sprejeli prostovoljca.

Sporočila, ki so jih učitelji napisali v anonimni anketi, pa so:

- ✓ Super projekt. Le tako naprej!
- ✓ Dve prostovoljki sta mi bili v veliko pomoč (v razredu in na igrišču). Hvala za ta projekt!
- ✓ Menim, da je treba izboljšati predvsem zanesljivost učencev, ki prihajajo v razred, ker se mi zdi, kot da so to vzeli premalo resno. Veliko uspeha tudi v prihodnje!
- ✓ Projekt se mi zdi dobra zamisel. Seveda ga je potrebno vsako leto dograjevati, izboljševati. Vsekakor se je s projektom na šoli začela »orati ledina« prostovoljskega dela, kar je odlična popotnica za učence. Tudi učitelji ob tem projektu navežejo pristnejše in kakovostne odnose z učenci, ki obiskujejo zadnjo triado. V bistvu je ta projekt namenjen tudi učenju vzpostavljanja dobrih in lepih medčloveških odnosov. GREMO NAPREJ!!!

3. EVALVACIJA NOSILKE PROJEKTA

Anketa za učence je pokazala, da so učenci kritično ocenili svoje delo, da si želijo da se projekt nadaljuje, ker se počutijo koristne in sprejete. Zdi se smiselno, da bi v naslednjem šolskem letu projekt nadaljevali ter ga še dodatno nadgradili.

Anketa za učitelje je pokazala, da ima večina učiteljev pozitivno stališče do projekta, da razumejo, da smo s projektom šele začeli in so pripravljeni pomagati prostovoljcem pri nabiranju izkušenj prostovoljskega dela tudi v bodoče. Pokazala pa je tudi, da kako pomembna je pripravljenost učiteljev sprejeti izziv sodelovanja s starejšimi osnovnošolci. Zelo pomembno je tudi, da s sprotnim reševanjem nesoglasij, problemov, preprečimo slabo voljo sodelujočih v projektu.

Zelo dobrodošla je bila vsaka ideja, konstruktivna kritika in predlogi, saj vse to pripomore k rasti in razvijanju našega projekta.

4. KAKO NAPREJ?

Glede na dejstvo, da so projekt v šoli sprejeli učenci, učitelji in starši, bomo z njim nadaljevali tudi v naslednjem šolskem letu. Ugotovljamo, da sta za koordinacijo in vodenje tega projekta potrebna dva učitelja, zato se je v šolskem letu 2012/2013, projektu prostovoljno priključila še ena učiteljica.

Pred začetkom pouka sva pripravili dokumentacijo (Dogovor o prostovoljskem delu za učence in starše; Pravilnik o prostovoljskem delu za učence in Pravilnik o prostovoljskem delu za strokovne delavce šole), ki bo preprečila slabo voljo in nesoglasja med sodelujočimi ter vzpostavila pravila na tem področju.

Dobra izkušnja pri izvajanju projekta nas je vzpodbudila, da ta projekt nadgradimo z določenimi dejavnostmi, v katerih bodo učenci sodelovali prostovoljno.

Ljubljana, 17.9.2012

Mentorica projekta: Lea Lenček
Somentorica projekta: Ksenija Turšič

PRILOGE:

- ✓ Anketa za učence z analizo
- ✓ Anketa za učitelje z analizo
- ✓ PP predstavitev